

Kısa "TRT" İçeriklerinin Yabancılara Türkçe Öğretiminde Kullanılabilirliğinin İncelenmesi

Hilal Ece Tunç¹

Özet

Araştırmada dinleme/izleme metinlerinin çeşitliliğinin artırılmasına uygun içerik örnekleri sunarak katkıda bulunmak amaçlanmıştır; ilk ve tek Türk devlet kanalı olan TRT'nin (Türkiye Radyo Televizyon Kurumu) kısa içeriklerinin yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılabilirlik durumu incelenmiştir. Çalışmada nitel araştırma yöntemlerinden içerik analizi kullanılmıştır. TRT'ye ait 5 dakikadan kısa içerikler evreninden, 15 video örneklem olarak alınmıştır. Örneklemdeki videolar; kültür aktarımı, deyim ve atasözlerine yer verilmesi, merak unsuru içermesi, bilgilendiricilik, röportaj niteliği taşıması; müzik, mizah kullanımı ve iletişimsel yaklaşıma uygunluk kriterlerinden birini veya birkaçını içeriyor olmasına göre seçilmiştir. Seçilen içeriklerin yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılabilecekleri dil düzeyi ve hitap ettikleri dinleme/izleme ve sözlü etkileşim kazanımları, Türkiye Maarif Vakfının hazırladığı "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı"na göre belirlenmiştir. Araştırma sonucunda içeriklerin, çoğunlukla B2 düzeyinde toplandığı; temel dil düzeyindeki öğrenciler için ileri düzey dil yapıları içerdiği tespit edilmiştir. İçerikler kazanımlar yönünden incelendiğinde ise 15 içerikte toplam 66 adet dinleme/izleme kazanımına rastlanmıştır. İçeriklerin bağlantılı olduğu sözlü etkileşim kazanımlarının sayısı ise 47'dir. Her içerik ortalama 7,53 kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur. İçerikler Türkçenin günlük kullanımına dair özellikler taşıdıkları ve kültürel unsurları da içerdikleri için otantik materyal olarak kullanılabilir bulunmuştur. TRT gibi Türk kültürü hakkında içerik üreten kurumların doğrudan yabancılara Türkçe öğretimi için de içerik üretmeleri önerilmiştir.

Anahtar Kelimeler: Yabancılara Türkçe öğretimi, Dinleme/İzleme becerisi, Video, İçerik, TRT

Examining The Usability of Short "TRT" Contents in Teaching Turkish to Foreigners

Abstract

In this study, the usability of the short content of Turkey's state channel TRT in teaching Turkish to foreigners was examined. Using the content analysis method, 15 videos of TRT's short content of less than 5 minutes were sampled. The language level of the selected contents and the targeted listening/watching and oral interaction outcomes were determined according to the "Teaching Turkish as a Foreign Language Program" prepared by the Turkish Maarif Foundation. As a result of the research, it was determined that the contents are mostly at B2 level and contain advanced language structures for students at basic language level. In addition, when the contents were analyzed in terms of the language level at which they can be used in teaching Turkish to foreigners and the objectives they address, a total of 66 listening/watching objectives and 47 oral interaction objectives were found. It was emphasized that the contents can be used as authentic materials and have features related to the daily use of Turkish. For this reason, it is recommended that institutions such as TRT that produce content on Turkish culture should also produce content directly for teaching Turkish to foreigners.

Keywords: Teaching Turkish to foreigners, Listening/Watching skills, Video, Content, TRT

¹ Yüksek Lisans Öğrencisi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi, 23280860@stu.omu.edu.tr, ORCID: 0009-0005-4728-9862

Giriş

Yabancılara Türkçe öğretimi, kökleri oldukça eskiye dayanan bir alandır. Kaşgarlı Mahmut'un 11.yy'de yazdığı "Divanü Lügâti't-Türk" isimli sözlük, Araplara Türkçeyi öğretmek amacıyla yazılmıştır ve bu amaçla yazılan eserlerin başlangıcı olarak kabul edilir. Eser, yalnızca sözlük niteliğinde olmayıp; Türklere ait edebi, tarihi, coğrafi pek çok unsuru da içinde barındırmıştır. (Adıgüzel, 2010: 28-29; akt. Göçer & Moğul, 2011, s. 798-799).

Divanü Lügâti't-Türk'ten günümüze kadar yabancılara Türkçe öğretimi alanında çeşitli eserler yazılmıştır. Tüm bu eser ve çalışmalar, yabancılara Türkçe öğretiminin kurumsallaşmasının önünü açmıştır. Günümüzde, yurt içinde ve yurt dışında yabancılara Türkçe öğretimi yapan çok sayıda kurum bulunmaktadır. Yurt içinde; üniversitelere bağlı Türkçe öğretim merkezleri, Milli Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve halk eğitim merkezleri, PICTES kapsamındaki okullar, Gençlik ve Turizm Bakanlığı bünyesindeki gençlik merkezleri, belediyeler, dil kursları ve sivil toplum kuruluşları bu görevi yürütmektedir. Yurt dışında yabancılara Türkçe öğretimi ise; Yunus Emre Enstitüsü, Maarif Vakfına bağlı Türk okulları, TİKA Program Koordinasyon Ofisleri, Diyanet'e bağlı merkezler, yabancı üniversitelerdeki Türkoloji bölümleri vb. yerlerde yapılmaktadır (Memiş, 2023, s. 121). Çok sayıda yabancı uyruklu öğrenci, eğitim görmek için Türkiye'yi tercih etmektedir. Öğrencilere ek olarak; savaş, iş vb. çeşitli sebeplerle Türkiye'ye göç etmiş olan yabancı uyruklu bireyler de yabancılara Türkçe öğretiminin hedef kitlelerini oluşturmaktadır. Yabancılara Türkçe öğretiminin bu hedef kitleye nasıl verileceği hususunda; yalnızca gramer yapılarının değil, Türk kültürünün özelliklerinin de aktarılması da önem taşımaktadır çünkü dil; bu zamana kadar pek çok kez kültürün taşıyıcısı olarak nitelendirilmiştir. Kültürün ne olduğu hususunda da çeşitli fikir ve yaklaşımlar bulunmaktadır. Bir yaklaşıma göre kültür insanın kendisine nasıl bakacağını dahi belirler; kişinin değerlerinin ne olduğu ve hangi hedeflerle nasıl yaşadığı kültürün etkisiyle belirlenir ve dolayısıyla insan hayatına dair kültürel öğeler de bu şekilde oluşur (Uygur, 2006, s.17). Ölümünden doğuma, renklerden sayılara kadar her olgu kültürle bağlantılıdır ve kültürü tanımlamada bir ölçüttür. Toplumlar tüm bu kültürel öğelerini; sevinçlerini, acılarını, düşünce yapılarını, geleneklerini dil aracılığıyla gelecek yıllara taşımışlardır. Bu gerçeklik, Türkçe ve Türk kültürü için de geçerlidir. Dolayısıyla Türkçe öğrenmek isteyen yabancı uyrukluların da Türk kültürüne dair bilgiye sahip olması gerekmektedir.

Türkçe ve Türk kültürü arasında bağlantı kurulduğunda, öğrenciler Türklerin nasıl bir yaşam tarzına sahip olduğunu daha iyi fark edeceklerdir. Cinsiyet, sosyal sınıf gibi değişkenlerin insanların konuşma ve davranışlarına nasıl yansıdığını göreceklerdir. Kendi kültürü ve Türk kültürünü karşılaştıracak, benzerlik ve farklılıkları ayırt edeceklerdir. Tüm bunlar, öğrendikleri dilin kültürüne merak duymalarını sağlayacaktır (Çakır, 2011, s. 251). Kısa TRT içerikleri de, bir Türk devlet kanalına ait olmaları sebebiyle bu amaçların gerçekleştirilmesine yönelik olarak çalışmanın evrenini oluşturmuştur. İçerikler; Türk müziğine, Türklerin mizah anlayışına, deyim ve atasözlerine, iletişim şekillerine, bilmecelelerine; dolayısıyla zekâlarını kullanma şekillerine dair bilgi vermektelerdir. İçerdikleri unsurların tamamı Türk kültürüne ait unsurlardır ve kullanımları, dinleme/izleme metinlerinin çeşitliliğini artıracaktır.

Dinleme/izleme metinlerinin çeşitliliğini artırmak amaçlanırken, mevcut Türkçe öğretim setlerindeki eksikler de göz önünde bulundurulmuştur. Kullanılmakta olan Türkçe öğretim setleri incelendiğinde; dinleme etkinliklerinde dinleme öncesi ve sonrası süreçlerin dikkate alınmadığı, sadece soruları cevaplamaya yönelik tasarlandığı, okuma-yazma becerisiyle bağlantılı olup konuşma becerisiyle ilişkilendirilmediği dikkat çekmektedir. (Memiş, 2023, s. 106). Kısa TRT içeriklerinin incelendiği bu çalışmada içerikler, yalnızca dinleme/izleme kazanımlarıyla değil; sözlü etkileşim kazanımlarıyla da ilişkilendirilmiş ve konuşma becerisini geliştirmek için nasıl kullanılabileceklerine de değinilmiştir.

Amaç

Dinleme/izleme ve sözlü etkileşim kazanımlarının kazandırılması amacıyla video içerikleri incelenmiştir. Daha önce, yabancılara Türkçe öğretiminde bir video paylaşım platformu olan YouTube'nin kullanımı üzerine yapılan bir araştırmada (Çangal, 2021, s. 79). YouTube

içeriklerinin dil öğretimine olumlu etkisi olduğu tespit edilmiş ve Türkçe öğretiminde video içeriklerinin daha sık kullanılması önerilmiştir. Yabancılar Türkçe öğretiminde video kullanımı hakkındaki öğretmen görüşlerinin toplandığı başka bir araştırmada ise (Dündar & Kara, 2019, s.571). öğretmenler; video kullanımının öğrenci motivasyonunu artırdığını, öğrenilenlerin kalıcılığını sağladığını ve öğrenirken eğlendirdiğini ifade etmişlerdir. Ayrıca, yabancılar Türkçe öğretimi için hazırlanan kitap setlerinde de video bağlantılara yer verilmemiş, yalnızca dinleme etkinlikleri sunulmuştur. (Ömeroğlu & Güleç, 2016, 613). Bu durum, kalıcı bir öğretim sağlama açısından eksiklik oluşturmaktadır. TRT'nin kısa içeriklerinin derslerde kullanımı, bu yönde de katkı sağlayacaktır.

TRT'nin kısa içeriklerinin, yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılabilirlik durumunun inceleneceği bu araştırmanın amacı; dinleme/izleme metinlerinin çeşitliliğinin artırılmasına uygun içerik örnekleri sunarak katkıda bulunmaktır. Araştırmada üç soru üzerinde durulmuştur:

1-TRT'nin kısa içerikleri, yabancılar Türkçe öğretiminde nasıl kullanılabilir?

2-TRT'nin kısa içerikleri, yabancılar Türkçe öğretiminde hangi dil seviyelerinde kullanılabilir?

3-TRT'nin kısa içeriklerinin kullanımıyla, Türkçe öğrenen yabancı öğrencilere hangi kazanımlar edindirilebilir?

Yöntem

TRT'nin kısa içeriklerinin, yabancılar Türkçe öğretiminde kullanılabilirlik durumunu incelemek ve dinleme/izleme metinlerinin çeşitliliğinin artırılmasına uygun içerik örnekleri sunarak katkıda bulunmak amacıyla yürütülen bu araştırmada nitel araştırma yöntemlerinden doküman analizi yöntemi kullanılmıştır.

Nitel araştırmalar; gözlem, görüşme ve doküman analizi gibi veri toplama tekniklerinin kullanıldığı, nitel verilerin toplandığı araştırmalardır (Yıldırım & Şimşek, 2008, s.39; akt. Karataş, 2015, s. 63). Doküman analizi ise yazılı belgelerin içeriğini titizlikle ve sistematik olarak analiz etmek için kullanılan bir nitel araştırma yöntemidir (Wach, 2013, s. 1). Araştırmada TRT'nin kısa içeriklerinden elde edilen veriler, bu şekilde incelenmiş ve yorumlanmıştır.

Örneklem Seçimi ve Analiz Süreci

Bir evren olarak kısa TRT içerikleri, 20.10.2023-27.10.2023 tarihleri arasında, örneklem belirlemede dikkat edilecek olan ölçütlere göre izlenmiş ve incelenmiştir. İnceleme esnasında içeriklerin kültür aktarımına, deyim ve atasözlerine yer vermesi; merak unsuru içermesi, bilgilendirici olması, röportaj niteliği taşıması, müzik kullanımı, mizah kullanımı ve iletişimsel yaklaşıma uygunluk ölçütleriyle uygunluğunu gösteren notlar alınmıştır.

Yabancı bir dili öğrenmede başarılı olmak hedefleniyorsa dili öğrenen şahsın öğrendiği dilin kültürüne dair bilgilere hakim olması gerekmektedir. Farklı bir dilin okuma metnini anlamaya çalışan bir kişinin o dilin kültürünü bilmesi; okuduğu metni çok daha az efor sarf ederek, hızlı bir şekilde anlaması noktasında avantajlı olacaktır (Tseng, 2002, s. 2; akt. Memiş, 2016, s. 609). Bu nedenle kültür aktarımı örneklem seçmede bir ölçüt olarak benimsenmiştir. Deyim ve atasözlerine de bir dilin kültürüne dair çok sayıda bilgi taşımaları sebebiyle odaklanılmıştır. Kültür unsurlarının ise iletişimsel yaklaşımla aktarılması daha uygun olacaktır çünkü iletişimsel yaklaşımda dört temel dil becerisinden biri olan konuşma becerisinin gelişmesi için diyaloglardan faydalanılmakta ve bu sayede öğrencilerin kendilerini günlük hayattan gerçek bir ortam ve durumun içindeymiş gibi hissetmeleri sağlanmaktadır. Böyle bir yaklaşımla aktarılan kültürel unsurlar ve dilsel beceriler daha kalıcı olacaktır (Yıldız & Tepeli, 2015, 273). Günlük hayatta ünlü kişilerle ya da halktan insanlarla yapılan röportajlar da iletişimsel yaklaşımda kullanım açısından tutarlıdır. Benzer şekilde mizah ve müzik kullanımı da hedef dilin kültürüne ve iletişim şekline dair fikir vermektedir. Ayrıca bir çalışmada (Çelik, 2006, s. 36-37) bilgisayarla destekli mizah kullanılarak eğitim verilen sınıflarda başarı ortalamasının yükseldiği tespit edilmiştir. Müzik kullanımı konusunda ise İngilizce öğrenen kişilerde seslere, ton, ritim ve durak gibi bürün

olgularına dair farkındalığını artırdığı ve mırıldanmalar, taklitler aracılığıyla kişilerin dili akıcı kullanmalarını kolaylaştırdığı fikrine (Mora, 2000, s. 152). ulaşılmıştır. Dolayısıyla içeriklerde müzik ve mizah kullanımı faydalı olacaktır. İçeriklerde bilgilendirici niteliğin aranması ise daha çok Türkçe öğrenen küçük yaş grupları için önemsenmiştir. İçeriklerin merak unsuru taşıması ise ilgi çekici olması yönünden her yaş grubunda önem taşımaktadır.

Başta kültürel unsurlar olmak üzere sayılan ölçütlere dikkat edilerek yapılan analizle örneklemin seçilmesinin ardından yalnızca örneklemdaki içerikler 28.10.2023-06.11.2023 tarihleri arasında dil bilgisi yapılarına odaklanılarak tekrar izlenmiş ve içeriklerin içindeki dil bilgisi yapıları not edilmiştir. İçeriklerin Türkiye Maarif Vakfı'nın programındaki kazanımlarla ilişkisi, araştırmanın yazım aşamasında incelenmiştir.

İçeriklerin kullanılmasına uygun oldukları dil düzeyi belirlenirken; Türkiye Maarif Vakfının hazırlanmış olduğu "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı"ndaki "Düzeyleme Göre Dil Yapıları Listesi" (Türkiye Maarif Vakfı, 2020, s. 83-8). esas alınmıştır. İncelenen içerikteki en geç öğretilen dil yapısı tespit edilmişse diğer yapılar sadece isim olarak sıralanmış ve onları göstermek için bir tablolaştırma yapılmamıştır. İçeriğin özel olarak bir dil bilgisel yapı yönünden zengin olduğu öne sürülüyorsa, bu dil bilgisel yapının bulunduğu kelimeler tablolaştırılarak gösterilmiştir. Ek olarak, videoların içerdiği dinleme/izleme kazanımları ve bu kazanımlarla bağlantılı olarak geliştirilebilecek sözlü etkileşim becerisi kazanımları da mevcut programdaki "Düzeyleme Göre Kazanım Listeleri" nden (Türkiye Maarif Vakfı, 2020, s. 41-80). faydalanılarak tablolaştırılmıştır.

Kapsam ve Sınırlılıklar

Araştırmanın evreni içerisinde TRT veri tabanında bulunan, beş dakikadan kısa olan bütün videolar bulunmaktadır.

Tablo 1. İçerikler

İçerik numarası	İçerik isimleri	Erişim adresleri
İçerik 1	"Nice Bayramlara"	⇒ https://youtu.be/0tZaZ8e9EjE?feature=shared
İçerik 2	"Vücudumuz Şarkısı"	⇒ https://youtu.be/cjaQFKc5Hlo?feature=shared
İçerik 3	"Daha Dün Annemizin"	⇒ https://youtu.be/yx9ZraXNI50?feature=shared
İçerik 4	"Trafik Lambası"	⇒ https://youtu.be/IMW5EHygFSg?feature=shared
İçerik 5	"Çarşıdan Aldım Bir Tane"	⇒ https://youtube.com/shorts/bAfZ27ppM8k?feature=shared
İçerik 6	"Çinliler Bu Parmağı Niye Kullanmaz?"	⇒ https://youtu.be/pGzpxysvq90?feature=shared
İçerik 7	"Edi İle Būdū: Elmalı Pasta"	⇒ https://youtu.be/EAXBgbncBPA?feature=shared
İçerik 8	"Ben Buraların Yabancıyım"	⇒ https://youtube.com/shorts/C5a7q9jVUMw?feature=shared
İçerik 9	"Modern Zamanların Robinson Crusoe'si: Geçmişin Gölgesinde"	⇒ https://youtu.be/27oJkqmCYZ8?feature=shared
İçerik 10	"Yakıştır: D Harfi"	⇒ https://www.tiktok.com/@trtarsiv/video/7112473450958032130
İçerik 11	"Karne Günü"	⇒ https://youtu.be/V-Iy9IUheQU?feature=shared

İçerik 12	“Sahi, Ben Öğretmen Olamaz Mıyım?”	⇒ https://youtube.com/shorts/BgwXpun6_Mc?feature=shared
İçerik 13	“Ne Olmak İstiyordunuz, Ne Oldunuz?”	⇒ https://youtu.be/PCL8y1WSmAk?feature=shared
İçerik 14	“Sanat Tarihi: Yeryüzleri”	⇒ https://youtu.be/PCL8y1WSmAk?feature=shared
İçerik 15	“Saat Nedir?”	⇒ https://youtu.be/mji7N_uD85I?feature=shared

Kısa TRT içerikleri, ölçüt örnekleme yöntemi de kullanılarak; kültür aktarımı, deyim ve atasözlerine yer verilmesi, merak unsuru içermesi, bilgilendirici olması, röportaj niteliği taşıması, müzik kullanımı, mizah kullanımı ve iletişimsel yaklaşıma uygunluk kriterlerinden birini veya birkaçını içeriyor olmasına bakılarak incelenmiş ve bu inceleme sonucunda araştırmamızın örnekleme, 15 kısa içerikle sınırlandırılmıştır.

İçeriklerin uygun oldukları dil seviyeleri ve içerikler aracılığıyla gerçekleştirilebilecek kazanımlar, Türkiye Maarif Vakfı'nın programına göre belirlenmiştir fakat öğrenme ortamında nasıl kullanılacaklarına dair bir uygulama yapılmamıştır.

Bulgular

Nice Bayramlara

Şekil 1. Nice bayramlara

“[Nice Bayramlara](#)” ismiyle “TRT Belgesel” YouTube kanalında yayınlanan içeriğin, yabancılara Türkçe öğretiminde nasıl kullanılabilceği incelenmiş ve kültür aktarımı sağlamak amacıyla kullanılabilir olduğu sonucuna varılmıştır. Kültür aktarımında bu içerikten nasıl faydalanılabileceği hususunda videoya konu olan “bayram” temasına odaklanılmıştır. Türk kültüründe de dini ve milli bayramlar önemli bir yer tutmaktadır; dolayısıyla bayramlar, kültür aktarımının önemli bir parçasıdır. Mevcut içerikte ise bayram teması, dini bir bayram olan Ramazan Bayramı'nın sözlü olarak kutlanmasıyla işlenmiş ve görüntülerle zenginleştirilmiştir.

İçeriğin kültür aktarımı dışında Türkçe öğretimine de, “Bir bayram, sözlü olarak nasıl kutlanabilir?” veya “Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler, bayram kutlama metinlerini anlayabiliyor mu?” sorularına cevap bulunması yönünden katkısı olacaktır.

Tablo 2. "Nice Bayramlara" isimli içerikteki edilgen-dönüştü fiiller

Edilgen fiil ($f=2$)	Dönüştü fiil ($f=4$)	Fiiller
X		aşıl-
X		çalın-
	X	şenlen-
	X	sevin-
	X	tatlan-
	X	katlan-

İçerikteki dil yapıları incelendiğinde, edilgen ve dönüştü fiillerin kullanımı göze çarpmaktadır. Edilgen fiiller akademik yazılarda, gazetelerde de sıkça kullanılmaktadır. Cümleye fiili yapının belli olmadığı izlenimini verirler. Dönüştü fiiller ise cümleye, fiili gerçekleştirenin aynı zamanda fiilden etkilenen olduğu anlamını katar. Edilgen fiillerde de dönüştü fiillerde de aynı ekler kullanıldığı için, öğrenenler bunları zaman zaman karıştırmaktadır.

İçeriğin, Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin iki grameri ayırt etmesine katkısı olacaktır. Edilgen ve dönüştü fiillere Türkiye Maarif Vakfının hazırladığı "Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı"nda B1 düzeyinde yer verilmiştir. Bu sebeple bu içerik de B1 düzeyine uygun düşmektedir.

Tablo 3. Programdaki içerikle ilişkili B1 düzeyinde yer alan kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B1.D.4. Mecazlı ifadeleri tanır.	İçerikteki "gönülden gönüle büyüyen bir aile", "sevinçler katlanır" gibi ifadeler mecazlıdır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.D.18. Kutlama/tebrik/teşekkür/temenni/davet veya taziye içerikli metinleri/konuşmaları anlar.	İçerik, sesli/görüntülü bir Ramazan Bayramı kutlama mesajıdır. Bu sebeple içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.D.50. Sesli ve/veya görüntülü sosyal medya iletilerini takip eder.	İçerik, sesli/görüntülü bir sosyal medya iletidir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.D.53. Dinlediklerinde/izlediklerinde kültürel özellikleri belirler.	Bayramlar da kültürün bir parçasıdır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B1.SE.6. Diyaloglarında deyim ve mecazlı ifadeler kullanır.	İçerik, mecazlı ifadeler barındırması sebebiyle ilgili kazanımın gerçekleştirilmesi için bir örnek teşkil etmektedir.
B1.SE.18. Kültürel bağlamlara (gelenekler, kutlamalar, bayram, taziye, anma vb.) uygun kalıp ifadeleri kullanarak diyaloglara katılır.	Öğrenci, bu içerikte "Nice bayramlara..." kalıp ifadesini görecektir. "nice" kelimesi kullanılarak doğum günü kutlaması da yapılmaktadır. Kelimenin farklı kullanımlarından bahsedilip öğrenciye kullandırılması sağlanırsa, içerik ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygun olacaktır.
B1.SE.19. Kültürel özelliklerin konuşulduğu diyaloglara katılır.	Öğrenci; kendi kültüründe bayram kutlamalarının nasıl yapıldığından bahsedebilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.SE.20. Kültürel bir öge, gelenek veya	Bayramlar da bir milletin kültür

mekâna ilişkin konuşmalara katılır.

öğelerindedir. Öğrenci, bu konularda konuşacağı için içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 4 dinleme/izleme kazanımı ve 4 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Vücutumuz Şarkısı

Şekil 2. Vücutumuz şarkısı

“[Vücutumuz Şarkısı](#)” ismiyle “TRT Arşiv” Youtube kanalında yayınlanmış olan müzikli içerikte; el, kol, bacak, burun, ağız, kulak, yanak, baş, kirpik, kaş, saç, parmak, diş, çene uzuvlarının tamamına yer verilmiştir. Tüm bu uzuvların müzik eşliğinde öğretilmesi, özellikle ritmik zekâsı baskın öğrenciler için faydalı olacaktır.

Öğrenciler, videoda yer alan isim cümlelerini ve soru eklerini Türkiye Maarif Vakfının hazırladığı “Türkçenin Yabancı Dil Olarak Öğretimi Programı”na göre A1 düzeyinde öğrenmektedirler. Ancak videoda geniş zaman kipi (-Ar,“olur”) ve “gibi” edatı olduğu ve bunlara da A2 düzeyinde yer verildiği için klipi bu seviyede izletmek, öğrenciler uzuv isimlerini öğrendilerse tekrar mahiyetinde olacaktır.

Tablo 4. Programdaki A2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
A2.D.8. Temel soru ifadelerini tanır.	İçerikteki “Sen hiç gördün mü...?”, “Olur mu hiç...?” soruları içinde “mI” soru edatı tekrarlanmaktadır. Bu sebeple içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
A2.D.15. Betimleyici ifadeleri belirler.	İçerikte “İki elim, iki kolum, bacaklarım var..” gibi vücudu betimleyen ifadeler sıkça kullanılmıştır. Bu sebeple içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
A2.D.39. Sayısal ifadeleri tanır.	İçerikteki “İki el, iki kol, üç kulak...” ifadeleri sayısal ifadelerdir. Bu sebeple içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
A2.D.45.Sesli ve/veya görüntülü sosyal medya iletilerini takip eder.	İçerik, sesli/görüntülü bir sosyal medya iletidir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
A2.SE.4. Diyaloglarında betimleyici ifadeleri kullanır.	İçerikte insan vücudu tanımlandığı için betimlemelere başvurulmuştur. Betimleyici

ifadelerin nasıl kullanıldığını gören bir öğrenciden, kendisinin de betimleme yapması istenebilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 4 dinleme/izleme kazanımı ve 1 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Daha Dün Annemizin

Şekil 3. Daha dün annemizin

“TRT Arşiv”in Youtube kanalında [“Daha Dün Annemizin Kollarında Yaşarken”](#) ismiyle yayınlanan ve Modern Folk Üçlüsü tarafından söylenen şarkının farklı sözlerle oluşturulan İngilizce bir versiyonu da mevcuttur. “The ABC Song” şeklinde adlandırılan bu versiyon, İngiliz alfabesini küçük İngiliz çocuklarına öğretmek için kullanılmaktadır. (Wikipedia). Şarkının Türkçe versiyonunun sözlerinde ise “dün, anne, kol, yaşa-, çiçek, bahçe, yol, koş-, şimdi, okul, sınıf, sevinç” gibi temel kelimeler kullanılmıştır. Şarkıda temel seviyelerde öğrenilen kelimelerin kullanılması Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin şarkıyı anlamasını kolaylaştıracak ve de müzikle öğreniyor olmaları, öğrenciler için daha etkili olacaktır.

Şarkıdaki kelimelerden sadece “-doldur” fiili ettirgen olması sebebiyle diğerlerinden daha ileri seviye bir yapıdadır. Şarkıda rastladığımız diğer dil bilgisel yapılar ise; bulunma hali eki (“kollarında”), görülen geçmiş zaman eki (“olduk”...), istek kipi (“yaşasın”), şahıs ekleri ve “-ken” zarf fiilidir. Bunların içinde en geç öğrenilen yapı “-ken” zarf fiilidir (“yaşarken, “koşarken”) ve Türkiye Maarif Vakfının programında B2 düzeyinde yer alır. Bu sebeple içeriğin B2 düzeyinde kullanılması uygun olacaktır.

Tablo 5. Programdaki B2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.D.12. Öyküleyici metinlerdeki temel unsurları belirler.	Temel unsurlar; olay, yer, zaman, kişi unsurlarıdır. Bu unsurlar, içerikteki “Şimdi okullu olduk, sınıfları doldurduk.” gibi ifadelerden belirlenebilir. Bu sebeple içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.13. Öyküleyici/bilgilendirici metinlerin konusunu ve ana fikrini belirler.	İçerikteki şarkıda görülen geçmiş zaman kipiyle birlikte öyküleyici bir anlatım kullanılmıştır. Annesinin kollarında hayata

başlayan bir çocuğun, büyüyüp okula gitmesi ve bundan mutluluk duyması anlatılmıştır. Bu sebeple içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.SE.24. Konuşmayı sürdürmek için uygun ifadeler (teşvik, onay, takdir, itiraz vb.) kullanır.	İçerikteki grubun solisti, çocukları takdir etmek için “Çok güzel.” ifadesini kullandı. Öğrenenler bu seviyede “aferin” vb. takdir ifadelerini de kullanabilirler. Sınıfta benzer durumlar canlandırılabilir. Bu sebeple içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 2 dinleme/izleme kazanımı ve 1 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Trafik Lambası

Şekil 4. Trafik lambası

“Trafik Lambası” ismiyle “TRT Arşiv”in Youtube kanalında yayınlanan içerikte kırmızı ışık, yeşil ışık ve sarı ışık tanıtılmış ve trafik kuralları söylenmiştir. Bu içerik, bir yetişkine dil öğretirken kullanmak için yetersiz kalabilir ancak çocuklara Türkçe öğretirken kullanılması mümkündür. İçeriğin müzik içermesi de bir avantaj olacaktır.

Türkiye Maarif Vakfının programına göre içerikteki en geç öğretilen dil bilgisel yapı ettirgen fiildir(“sulandır-”) ve programda B2 düzeyinde yer alır. Bunun dışında “yemyeşil, sapsarı” gibi pekiştirmelerin de içerikte bulunması pekiştirmelerin öğretilmesi açısından faydalı olabilir.

Tablo 6. Programdaki B2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.D.5. Betimleyici ifadeleri belirler.	İçerikte yer alan “Kan kırmızı domates” ve pekiştirme içeren “sapsarı limon, yemyeşil biber” ifadeleri betimleyici ifadelerdir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.26. Dinledikleriyle/izledikleriyle ilgili çıkarımlarda bulunur.	Küçük çocuklar için eğitici nitelikte bir içeriktir ve trafik kurallarından bahsedilmektedir. Öğrenci, bununla ilgili

Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.SE.6. Konuşma esnasında sorular sorar ve sorulara cevap verir.	İçerikte yer alan “Kırmızı ışık da ne?” gibi sorular ve videoda bunlara verilen cevapları, sınıf ortamında soru-cevap yapılması için örnek oluşturmaktadır.
B2.SE.29. Bir şeyin işleyişine/yapılışına ilişkin diyaloglara katılır.	İçerikten faydalanılarak “Trafikte hangi ışık ne işe yarar?”, “Bir yaya nasıl davranır?” gibi konularla ilgili diyalog kurdurulabilir.

İçerik, 2 dinleme/izleme kazanımı ve 2 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Çarşıdan Aldım Bir Tane

Şekil 5. Çarşıdan aldım bir tane

Müzikle öğretim, bir önceki içerikte de olduğu gibi “[Çarşıdan Aldım Bir Tane](#)” ismiyle “TRT Arşiv” Youtube kanalında yayınlanan videonun dil öğretimi açısından bir avantajıdır. Ayrıca “Çarşıdan aldım bir tane, eve geldim bin tane” kısmı Türk halkı arasında yaygın olarak sorulan, cevaplanan bir bilmecedir. Meyve isimlerinden biri olan “nar”, bu bilmecenin cevabıdır. Bilmeceler, merak unsuru içermeleri sebebiyle fazladan bir uğraş sonucunda cevaplanır ve bu sebeple Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler için hedef dilde öğrenilen yeni kelimelerin akılda kalıcılığını artırabilir. Bilmecelerden kelime öğretiminde bu örnekte de olduğu gibi faydalanılması mümkündür.

Videonun içerdiği dil bilimsel yapılar ise yeterlilik fiili, istek/dilek kipi, görülen geçmiş zaman kipi, gelecek zaman kipi, ayrılma hali, yönelme hali, belirtme hali, iyelik eki ve soru eki şeklinde sıralanabilir. Öğrencinin bilmediği birden fazla yapı tek seferde, öğrenciye sunulmamalıdır çünkü bu kafa karıştırıcı olacak ve öğrenmeyi zorlaştıracaktır. Videodaki en geç öğretilen yapıyı dahi öğrenci öğrenmiş veya en azından öğrenme aşamasında olmalıdır. Türkiye Maarif Vakfının hazırladığı programa göre öğrenciler içerikteki yapıları A2 düzeyinde öğrenmektedir. Yapıların tamamı öğrencilere öğretildikten sonra bu video izletilerek öğrencilerin öğrenme eksikliklerine dair bir fikir edinilebilir.

Tablo 7. Programdaki A2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
A2.D.8. Temel soru ifadelerini tanır.	İçerikte yer alan “Bil bakalım, bu ne?” sorusundaki “ne” ifadesi, temel soru ifadelerinden biridir. Bu sebeple içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
A2.D.17. Günlük hayatta sıklıkla kullanılan ölçü birimlerini/miktar ifadelerini tanır.	İçerikteki bilmecede geçen “bir tane, bin tane...” “kısmılarındaki “tane” bir miktar ifadesidir. Bu sebeple içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
A2.D.39. Sayısal ifadeleri tanır.	İçerikte geçen “bin”, “bir” ifadeleri sayısal ifadelerdir. Bu sebeple içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
A2.D.45. Sesli ve/veya görüntülü sosyal medya iletilerini takip eder.	İçerik, sesli/görüntülü bir sosyal medya iletidir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
A2.D.47. Öyküleyici metinlerdeki olay örgüsü, yer, zaman ve kişileri belirler.	İçerikteki şarkıda geçen “Çarşıdan aldım.”, “Eve geldim.” gibi cümlelerde öyküleyici bir anlatım mevcuttur ve öyküleyici metnin unsurları bulunmaktadır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
A2.D.48. Kabul/ret/onay ifadelerini belirler.	İçerikte öğretmen, çocuklara “Evet” demektedir ve bu bir kabul ifadesidir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
A2.SE.10.Diyaloglarında sayısal ifadeleri kullanır.	İçerikte “bir”, “bin” gibi sayısal ifadeleri görülmektedir. Öğrenciden de sayısal ifadeleri kullanması beklenir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
A2.SE.38. Diyaloglarında tahmin ifadelerini kullanır.	İçerikteki şarkıda “Bil bakalım, bu ne?” diye soruluyor. Eğer öğrenme ortamında içerikteki bilmece tartışılırsa, öğrencinin tahmin ifadeleri kullanması gerekir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 6 dinleme/izleme kazanımı ve 2 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Çinliler Bu Parmağı Niye Kullanmaz?

Şekil 6. Çinliler bu parmağı niye kullanmaz?

“Çiçek Taksi” isimli dizinin [“Çinliler Bu Parmağı Niye Kullanmaz?”](#) ismiyle “TRT Arşiv” Youtube kanalında yayınlanan sahnesinin; hem bir bilmece içermesi, hem mizahtan faydalanılması, hem de belli dil bilgisel yapıları ve deyimleri/kalıp ifadeleri içinde bulundurması sebebiyle yabancılara Türkçe öğretiminde kullanımı mümkündür.

Mevcut içerikte sorulan bilmece; belli bir kelimeyi buldurmaya yönelik değil, güldürüye yöneliktir. Dili öğrenmek kadar günlük hayatta kullanmak da önemlidir, insanların büyük bir kısmı günlük hayatında mizah kullanır veya mizaha maruz kalır. Bu sebeple Türkçe öğrenen bir yabancı öğrenci, mizahtan uzak tutulmamalıdır.

İçerikte deyim olarak “gözü kal-“, “vicdan sızlat-“ deyimleri kullanılmıştır. Bu deyimler, bir iletişim sırasında kullanıldıkları için içerik iletişimsel dil öğrenme yaklaşımına da uygundur ve dinleyenler/izleyenler için daha etkili bir öğrenme sağlayabilir.

Sayılan sebepler ışığında, bu sahnenin yabancılara Türkçe öğretiminde faydalı olabileceği fikrine varılmıştır. Sahne; şart kipi(“bilemezsen”), istek kipi(“bakalım”), isim tamlamaları (“benim parmağım”, “adamın vicdanı”), ilgi eki (tamlamalarda bulunuyor), iyelik eki(tamlamalarda bulunuyor), ettirgen fiil(“sızlat-“) ve yeterlilik fiili(“bilemezsen”) yapılarını içermektedir. Öğrencilere birden fazla dil bilgisi yapısını öğretmek amacıyla tek seferde sunmamanın gerekliliği burada da geçerlidir. Öğrenci, tüm yapıları öğrendikten sonra içerik izletilebilir. Sahnedeki en geç öğrenilen yapı olan ettirgen fiilleri(“sızlat-“) Türkiye Maarif Vakfının hazırladığı programa göre B2 düzeyinde öğrenmektedir. Bu sebeple içeriğin B2 düzeyinde kullanımı uygun görülmüştür.

Tablo 8. Programda B2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.D.1. Söz varlığı unsurlarını bağlamdan hareketle anlamlandırır.	İçerikte kullanılan deyimler (“gözü kal-“, “vicdan sızlat-“) söz varlığı unsurları içindedir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.2. Mecazlı ifadeleri belirler.	Deyimler, aynı zamanda mecazlı ifadelerdir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.25. Dinleyeceklerinin/izleyeceklerinin içeriğine ilişkin tahminlerde bulunur.	İçerikteki “Çinliler bu parmağı niye kullanmaz?” sorusunun cevabı, video

B2.D.40. Mizahi metinlerin iletisini belirler.	durdurulup düşündürülebilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur. Bu içerik, görüntülü bir mizahi konuşma metnidir. Öğrenciler; iki karakterin birbirine ilettikleri mesajı belirleyebilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.41. Mizahi ifadelerin anlamlarını belirler.	Öğrenciler; içerikteki mizahın hangi ifadelerle gerçekleştirildiğini ve ne anlam ifade ettiğini belirleyebilirler. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.SE.5. Diyaloglarında deyim ve mecazlı ifadeler kullanır.	İçerikteki deyimler, öğrencilere kullanılabılır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.6. Konuşma esnasında sorular sorar ve sorulara cevap verir.	İçerikte soru sorup cevap verilmesinin örneği görülmektedir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.41. Bir olay veya durumla ilgili tahmin/öneri/çıkarım içeren konuşmalar yapar.	Öğrencilere, içerikteki benzer şekilde bir bilmece sorulup onlardan tahmin etmesi beklenebilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 5 dinleme/izleme kazanımı ve 3 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Edi İle BÜDÜ: Elmalı Pasta

Şekil 7. Edi ile BÜDÜ: elmalı pasta

“Susam Sokağı”, yabancı bir çocuk programının Türkçe’ye uyarlanmış versiyonudur, Türkiye’de uzun yıllar yayınlanmış ve izleyiciler tarafından sevilmiştir. (Vikipedi). [Edi İle BÜDÜ](#) ise, “Susam Sokağı” programının iki karakteridir. Edi ile BÜDÜ’nün mevcut sahnedeki diyalogları, yine iletişimsel yaklaşıma uygun bir örnek olabilir. Ayrıca mizahi unsur da taşımaktadır.

Susam Sokağı’nın bu sahnesinde BÜDÜ, pastanın büyük dilimini yemek istemektedir ancak Edi, büyük dilimi kendisine almıştır. BÜDÜ, bu durumdan rahatsız olduğunu anlatmak için Edi’ye;

kendisi olsa büyük dilimi Edi'ye bırakıp küçük dilimi kendi alacağını söyler. Bu, dostu için yapacağı bir fedakârlıktır. Edi ise şöyle cevap verir: "Ama Būdū, küçük dilimi zaten sen yiyorsun." Būdū'nün, bu cevabı hiç beklemediği, verdiği tepkiden bellidir. Evet, küçük dilimi zaten kendisi yiyordur. Bu durumda ne söyleyeceğini, nasıl itiraz edeceğini bilemez. Oysa aslında Edi bu cevabı, Būdū'nün fedakârlık vurgusunu hiç anlamadan vermiştir veya anladığı halde anlamazlıktan gelmiştir. Özetle, iki karakter arasında bir zıtlama meydana gelir ve sahnedeki mizahı da bu zıtlama ortaya çıkarır.

Tablo 9. "Edi İle Būdū: Elmalı Pasta" isimli içerikteki istek kipleri ve birleşik zaman çekimleri

İstek kipi ($f=3$)	Birleşik zaman çekimi ($f=2$)
X	baksana
X	vereyim
X	alayım
	X verirdim
	X yerdim

Diyalogun sonlarında birleşik zaman çekimine yer verilmesi sebebiyle içerik, Türkiye Maarif Vakfının programında B2 seviyesine uygun düşmektedir. Ancak diyalogda istek kipleri de bulunmaktadır; bu nedenle bu sahne, istek kipi konusunun tekrar edilmesi için de uygundur.

Tablo 10. Programdaki B2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.D.5. Betimleyici ifadeleri belirler.	İçerikte yer alan "büyük dilim", "küçük dilim" gibi ifadeler, betimleyici ifadelerdir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.10. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.	İçerikte bir olay ve dolayısıyla bu olayın bir konusu mevcuttur. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.32. Sesli ve/veya görüntülü sosyal medya iletilerini yorumlar.	İçerik, sesli/görüntülü bir sosyal medya iletidir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.38. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.	Öğrenciler, içerikteki sahnede neler yaşandığını kısaca anlatabilirler. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.40. Mizahi metinlerin iletisini belirler.	Bu içerik, görüntülü bir mizahi konuşma metnidir. Öğrenciler; iki karakterin birbirine ilettikleri mesajı belirleyebilirler. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.41. Mizahi ifadelerin anlamlarını belirler.	Öğrenciler; içerikteki mizahın hangi ifadelerle gerçekleştirildiğini ve ne anlam ifade ettiğini belirleyebilirler. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.SE.24. Konuşmayı sürdürmek için uygun ifadeler (teşvik, onay, takdir, itiraz vb.) kullanır.	Būdū'nün tepkisi bir itiraz örneğidir. Kendisine küçük dilim verilmesine itiraz etmektedir. Örnek teşkil etmesi sebebiyle içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.30. Diyaloglarda duygularını ifade eder ve duygularını yansıtan kişiye uygun karşılıklar verir.	Būdū, Edi'nin kendisine küçük dilimi vermesinden dolayı hayal kırıklığı yaşar ve bunu ifade eder. Edi de ona karşılık verir.

Örnek teşkil etmesi sebebiyle içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 6 dinleme/izleme kazanımı ve 2 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Ben Buraların Yabancıyım

Şekil 8. Ben buraların yabancıyım

İçerik, “Kim Bunlar” isimli farklı skeçlerden oluşan bir dizinin “[Ben Buraların Yabancıyım](#)” ismiyle “TRT Arşiv”in Youtube kanalında yayınlanan bir sahnesidir. Sahnede iki kişi, gökyüzündeki şeyin ay mı yoksa güneş mi olduğunu tartışmaktadır. Bu içeriğin de mizahi unsurlar içermesinden ötürü öğrencilerin ilgisini çekmesi mümkündür. Ayrıca “pardon, affedersiniz, rahatsız ettik” gibi günlük kalıplar da içerikte yer almaktadır.

Oldukça kısa olan bu içerikte bir kelimedede fiilimsiye(“gördüğünüz”), bir kelimedede yeterlilik yapısına(“bilemeyeceğim”), bir kelimedede “gibi” edatına yer verilmiştir ancak bunlar dışındaki yapıların tamamı A1 düzeyinde öğretilen yapılardır. Ama öğretici, videodaki her kelimenin bilinmesi gerektiğini düşünüyorsa bu içeriği B2 düzeyinde kullanmalıdır.

İçerikte “gibi” edatına yer verildiğine değinilmişti. Bu edat “kabak gibi” deyiminin içinde geçmiştir. Deyimler de B2 düzeyinde öğretilen yapılardır. Kabak sebzisinin büyüklüğü jestlerle ifade edilebilir, güneşe veya aya büyüklük yönünden benzetildiği anlatılabilir. Elbette “kabak gibi” deyimi apaçık ortada olan bir gerçeği vurgulamak için daha mecâzi cümlelerde de kullanılabilir ancak burada somut şekilde de anlatılacak durumdadır.

Tablo 11. Programdaki B2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.D.1. Söz varlığı unsurlarını bağlamdan hareketle anlamlandırır.	İçerikte geçen “kabak gibi” deyimi, söz varlığı unsurları içinde bulunmaktadır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.2. Mecazlı ifadeleri belirler.	Deyimler, mecazlı ifadelerdir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.5. Betimleyici ifadeleri belirler.	İçerikte yer alan “kabak gibi” deyimi, güneşin büyüklüğünü betimlemek için kullanılmıştır.

B2.D.27. Etkin katılmadığı konuşmaları ana hatlarıyla takip eder.	Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur. İçerikte, öğrencinin etkin olarak katılmadığı bir konuşma yer almaktadır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.40. Mizahi metinlerin iletisini belirler.	Bu içerik, görüntülü bir mizahi konuşma metnidir. Öğrenciler; karakterlerin birbirine ilettikleri mesajı belirleyebilirler. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.41. Mizahi ifadelerin anlamlarını belirler.	Öğrenciler; içerikteki mizahın hangi ifadelerle gerçekleştirildiğini ve ne anlam ifade ettiğini belirleyebilirler. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.42. Dinlediğini/izlediğini içerik, anlatım ve beden dili açısından değerlendirir.	İçerikte ikna etme amaçlı olarak jestlere de başvurulmuştur. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.SE.5. Diyaloglarında deyim ve mecazlı ifadeler kullanır.	Öğrencilerden içerikteki “kabak gibi” deyimini cümle içinde kullanmaları istenebilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.45. Nezaket ifadelerini kullanır.	İçerikte kullanılan “pardon, affedersiniz, rahatsız ettik” gibi günlük kalıplar, aynı zamanda nezaket ifadeleridir. Öğrenciden, bunları kullanması istenebilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 7 dinleme/izleme kazanımı ve 2 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Modern Zamanların Robinson Crusoe’si: Geçmişin Gölgesinde

Şekil 9. Modern zamanların Robinson Crusoe’si: geçmişin gölgesinde

“[Modern Zamanların Robinson Crusoe’su: Geçmişin Gölgesinde](#)” ismiyle “TRT Belgesel”in Youtube kanalında yayınlanan bu bilgilendirici içerikte Ziya Abay’ın öyküsü anlatılmaktadır. Ziya Abay,

parasını Robinson Crusoe gibi zenginden alıp fakire dağıtmamış ama ağaçlar için harcamış ve bir adaya 3500 fidan dikmiştir. Böyle bir şey yapma sebebi de videoda anlatılmıştır.

Tablo 12. “Modern Zamanların Robinson Crusoe’si: Geçmişin Gölgesinde” isimli içerikte yer alan fiilimsiler

İsim fiil (f=4)	Sıfat fiil (f=3)	Zarf fiil (f=5)	Fiilimsiler
		X	batIP
	X		kurtarACAK tekne
X			kalMAK
X			verMEK
	X		olan ada
		X	yetiştirDİKÇE
X			kaybetMEsi
		X	yükselİNCE
	X		bitmeyEN ada
X			dikMEye
		X	dikIP
		X	büyüyÜP

Hikâye anlatımı olması sebebiyle duyulan geçmiş zaman kipi sıkça kullanılmış ancak daha ileri seviye bir yapı olan fiilimsilerin de her türüne yer verilmiştir. Bu sebeple, fiilimsiler öğretildikten sonra, “Bir hikâye nasıl anlatılır?” ve “Duyulan geçmiş zaman kipi hikâyelerde nasıl kullanılır?” diye göstermek/hatırlatmak için bu içerikten faydalanılabilir. Ayrıca içerikte “hayatını ada-“, “hayata küs-“, “hayatı altüst ol-“ gibi sık kullanılan deyimlere de yer verilmiş. Dolayısıyla deyim öğretimine de katkısı olabilir. Bu içerik, Türkiye Maarif Vakfının hazırlamış olduğu programa göre B2 seviyesine uygun düşmektedir.

Tablo 13. Programdaki B2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.D.1. Söz varlığı unsurlarını bağlamdan hareketle anlamlandırır.	İçerikte kullanılan “hayatını ada-“, “hayata küs-“, “hayatı altüst ol-“ deyimleri, söz varlığı unsurları arasındadır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.2. Mecazlı ifadeleri belirler.	Deyimler, mecazlı ifadelerdir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.5. Betimleyici ifadeleri belirler.	İçerikte geçen “tamamen bozkır olan ada“, “ot bile bitmeyen ada“... gibi ifadeler betimleyici ifadelerdir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.9. Sesli ve/veya görüntülü haberlerden ihtiyaç/ilgi duyduğu bilgileri seçer.	İçerik, aynı zamanda bir haber niteliğindedir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.10. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.	İçerikte Ziya Abay’ın fidan dikmeye başlama öyküsü anlatılmıştır. Öğrenci dinlerken bunu tespit etmelidir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.21. Olay ve bilgileri zaman ve mantık akışına göre sıralar.	İçerikte olaylar arasında bir sıra mevcuttur. Ziya Abay önce eşini kaybeder, sonra hayata küser, sonra memleketine yerleşir. Hikâye devam eder. Olayların cümleler halinde yazıldığı bir kâğıt, dinleme öncesinde dağıtılıp öğrenciden dinlerken sıralama yapması istenebilir. Etkinlik yapılmasına uygun olması

B2.D.32. Sesli ve/veya görüntülü sosyal medya iletilerini yorumlar	sebebiyle içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur. İçerik, sesli/görüntülü bir sosyal medya iletidir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.38. Dinlediklerini/izlediklerini özetler.	Olaylardan oluşması sebebiyle özetleme yapılmasına uygun bir içeriktir.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.SE.5. Diyaloglarında deyim ve mecazlı ifadeler kullanır.	Öğrencilerden içerikte geçen deyimleri cümle içinde kullanması istenebilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.31. Yeni öğrendiği kelime ve kalıpları doğru telaffuz eder.	Öğrenenler özellikle “altüst ol-“ deyimini telaffuz etmekte zorlanabilir. Bu deyim, öğrencilere tekrar ettirilebilir.

İçerik, 8 dinleme/izleme kazanımı ve 2 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Yakıştır: D Harfi

Şekil 10. Yakıştır: d harfi

Bir zamanlar TRT’de “[Yakıştır](#)” isimli bir yarışma yayınlanmıştır. Bu yarışmada yarışmacılar; her soruya, seçilen harfle başlayan cevaplar vermek zorundadır. Videodaki yarışmacı için bu harf; “D” harfidir. İkinci dil öğretiminde “A harfiyle başlayan kelimeler, B harfiyle başlayan kelimeler.. gibi alfabetik listelere sıkça rastlanmaktadır. Bu yarışma, bu listelerle benzer işlev görebilir ve yeni kelimelerin öğretiminde de kalıcılık sağlanmasına yardımcı olabilir. Ayrıca yarışma, bir kelime oyunu niteliğinde olduğu için de sadece izletilmekle kalınmayıp, sınıfta öğrencilere de yaptırılabilir. Uygulama esnasında öğrenciye sorulacak sorular öğrenci seviyesine uygun olmalıdır ve öğrencilerin kelime hazinesi de göz önünde bulundurulmalıdır.

Türkiye Maarif Vakfının programına göre içerikteki en geç öğretilen yapı “diyelim” yapısıdır ve B2 düzeyinde yer alır. Videonun da bu seviyede izletilmesi uygun olacaktır.

Tablo 14. Programdaki B2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
-----------------------------------	---------------------------------------

B2.D.9. Sesli ve/veya görüntülü haberlerden ihtiyaç/ilgi duyduğu bilgileri seçer.	Dinleme yapılmadan önce öğrencilere içerikle ilgili sorular verilebilir. (“Konuşmacı nerede doğmuş?” gibi sorular.) Öğrenciler, bu soruları cevaplamaya yönelik seçici dinleme yapar. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.27. Etkin katılmadığı konuşmaları ana hatlarıyla takip eder.	İçerikte, öğrencinin etkin olarak katılmadığı bir konuşma yer almaktadır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.SE.6. Konuşma esnasında sorular sorar ve sorulara cevap verir.	Aynı yarışma sınıf ortamında yapıldığında kazanım gerçekleştirilmiş olacaktır.
B2.SE.8. Gerekli durumlarda yeniden yapılandırarak ayrıntılı sorular sorar.	İçerikte sunucu “Askerliğinizi nerede yaptınız?” sorusundan sonra “Askerliğinizi ne olarak yaptınız?” sorusunu yöneltmiştir. Sorular, birbiriyle bağlantılı olarak detaylandırılmıştır. Örnek teşkil etmesi sebebiyle içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.14. Bir uzmanlık alanıyla ilgili terim ve kalıp ifadeler kullanarak bir diyaloga katılır.	İçerikte “denizci”, “deniz kuvvetleri”, “deniz gücü” terimleri kullanılmıştır. Öğrenci de uygulama esnasında farklı terimler kullanabilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.27. Kurgusal (hayal, varsayım vb.) olay ve durumlara yönelik diyaloglar kurar.	İçerikte “Bir adaya düşseniz yanınızda neler olsun isterdiniz?” sorusu sorulmuştur. Aynı soru öğrencilere de yöneltilebilir.
B2.SE.33. Etkileşime dayalı etkinlik veya oyunlara, ilgili söz varlığını kullanarak katılır.	İçerik, etkileşime dayalı bir kelime oyunudur. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.36. Herhangi bir konuda röportaj yapar.	İçerik, aynı zamanda bir röportajdır.
B2.SE.45. Nezaket ifadelerini kullanır.	İçerikte sunucu, her zaman 2.çoğul kişi(siz) kullanmıştır ve bu kullanım nezaket amaçlı bir kullanımdır. Ayrıca “efendim” hitabına da yer verilmiştir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 2 dinleme/izleme kazanımı ve 7 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Karne Günü

Şekil 11. Karne günü

“TRT Arşiv”e ait olan [“Karne Günü”](#) isimli bu içerikte öğrenciler karnelerini almıştır. Ne hissettiklerini, karneyi alana kadar ne kadar yorulduklarını, yaz tatilinde neler yapacaklarını anlatmışlardır. Böylece bir tatil planının nasıl anlatacağının öğretilbileceği bir içerik ortaya çıkmıştır.

Videoda geçmiş zaman, geniş zaman, gelecek zaman kipleri bulunmaktadır. Videonun içerdiği en geç öğretilen yapı ise zarf fiildir (“yorulduğu için”, “demeden”) ve bu da Türkiye Maarif Vakfının programında B1 seviyesine denk gelmektedir. Çocuklar, bu seviye için anlaşılır konuşmakta ancak bu durum; videonun 1.25’e kadar olan kısmı için geçerlidir. Bu dakikadan sonra konuşan kadın halk ağzı kullanmakta ve standart Türkçeden uzaklaşmaktadır, kadından hemen sonra konuşan adam ise çok uzun cümleler kurmaktadır. İki konuşmacıyı da takip etmek, bir yabancı için kolay olmayacaktır. Bu yüzden videonun kısaltılarak kullanılması daha uygun bulunmaktadır.

Tablo 15. Programdaki B1 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B1.D.18. Kutlama/tebrik/teşekkür/temenni/davet veya taziye içerikli metinleri/konuşmaları anlar.	İçerikte yer alan “Seni kutlarım” ifadesi bir tebriktir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.D.21. Geçmişe ilişkin olay/durum/bilgileri anlatan metinleri anlar.	İçerikte “geldik”, “yorulduk”, “hatırlayamadım”, “çalıştım” gibi geçmişte olan durumları ifade eden kullanımlar mevcuttur. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.D.38. Plan/tasarı/hayallerini anlatan bir metni anlar.	Muhabir, bir öğrenciye “Tatilde neler yapacaksın?” sorusunu sormuştur ve öğrenci de cevaplamıştır. Burada bir plandan söz edildiği için içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.D.43. Etkin katılmadığı konuşmaları ana hatlarıyla takip eder.	İçerikte, öğrencinin etkin olarak katılmadığı bir konuşma yer almaktadır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

B1.D.44. Gerekçelendirme ifadelerini belirler.	İçerikte “onun için” ifadesiyle gerekçelendirme cümleleri kuran öğrenciler bulunmaktadır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.D.49. Kişisel bilgi ve görüş isteyen/bildiren metinleri (röportaj vb.) anlar.	İçerik, bir röportaj olması sebebiyle kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.D.50. Sesli ve/veya görüntülü sosyal medya iletilerini takip eder.	İçerik, sesli/görüntülü bir sosyal medya iletisidir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B1.SE.2. Konuşmacıdan görüşlerini gerekçelendirmesini ister.	İçerikte gerekçelendirme cümleleri vardır, öğrenci de benzer cümleler kurabilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.SE.7. Konuşma esnasında sorular sorar ve sorulara cevap verir.	İçerikte soru sorup cevap verilmesinin örneği görülmektedir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.SE.35. Plan/tasarı/hayallerin konuşulduğu diyaloglara katılır.	Öğrencilere içerikte de olduğu gibi, gelecek tatilde neler yapmayı planladıkları sorulabilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.SE.37. Diyaloglarda duygularını ifade eder ve duygularını yansıtan kişiye uygun karşılıklar verir.	İçerikteki bir öğrenci “Çok sevinçliyim.” cümlesini kurmuştur. Türkçe öğrenen yabancı bir öğrenciden de ruh halini anlatması istenebilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B1.SE.44. Herhangi bir konuda röportaj yapar/verir.	İçerik bir röportaj olarak örnek teşkil etmesi sebebiyle, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 7 dinleme/izleme kazanımı ve 5 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Sahi, Ben Öğretmen Olamaz Mıyım?

Şekil 12. Sahi ben öğretmen olamaz mıyım?

“Sahi, Ben Öğretmen Olamaz Mıyım?” ismiyle “TRT Arşiv”in Youtube kanalında yayınlanan içerikte küçük bir çocukla röportaj yapılmaktadır. Bu röportajda pek çok akrabalık ve meslek ismi geçmektedir. Üstelik meslek isimleri videoda, yazı ve onları hatırlatacak bir resimle de yer almıştır. Destekleyici görsel uyarılar da içermesi sebebiyle içeriğin, akrabalık ve meslek isimlerinin öğretimi için kullanılması mümkündür.

İçerikte “... ‘u diyor”, “...’ı söylüyor” gibi dolaylı anlatım içeren cümleler kullanılmıştır. Dolaylı aktarım, direkt anlatıma göre daha karışık bir yapıdır. Bu sebeple, iyi öğretilmesi de önemlidir.

Dolaylı anlatım, Türkiye Maarif Vakfının programında B2 düzeyinde yer almaktadır. İçerik B2 düzeyinde, dolaylı anlatım konusunun öğretimi için kullanılacak kadar fazla dolaylı anlatım cümlesi içermiyor ama konunun hatırlatılması için kullanılabilir. Kullanılırken dikkat edilecek olan husus; küçük çocuğun bazı yerlerde cümle sonundaki fiilleri yutarak söylemesidir. Bu kısımlarda öğretici tarafından düzeltme yapılması uygun olacaktır.

Tablo 16. Programdaki B2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.D.2. Mecazlı ifadeleri belirler.	İçerikte yer alan “Ekmeğini kendi kazan-” ifadesi mecazlıdır. Ekmeği kazanmak, aslında para kazanmak anlamındadır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.18. Gerekçelendirilmiş görüş ve önerileri belirler.	İçerikte “Çünkü” ifadesine yer verilmiş ve gerekçelendirilmiş bir cümle kurulmuştur. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.22. Kişisel bilgi ve görüş isteyen/bildiren (röportaj vb.) anlar.	İçerik, bir röportaj olması sebebiyle kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.23. Plan/tasarı/hayalleri anlatan bir konuşmayı anlar.	Muhabir, çocuğa “Peki, sen ne olmak istiyorsun?” diye sormuştur ve çocuk da cevaplamıştır. Bir hayalden söz edilmesi sebebiyle içerik, kazanımın

B2.D.26. Dinledikleri/izledikleri ile ilgili çıkarımlarda bulunur.	gerçekleştirilmesine uygundur. İçerikteki çocuğun probleminin ne olduğu, ne anlatmak istediği öğrencilere sorulabilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.SE.1. Konuşmalarında onay/kabul/ret veya ekleme ifadelerini kullanır.	İçerikte yer alan “Ben ise hepsine ‘hayır’ diyorum” cümlesi “ret” anlamı içermektedir ve öğrenciler için örnek bir cümledir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.5. Diyaloglarında deyim ve mecazlı ifadeler kullanır.	İçerikte yer alan “Ekmeğini kendi kazan-” ifadesi aynı zamanda bir deyimdir. Bir deyim in diyalog içinde kullanılmasına örnek teşkil etmesi sebebiyle, içerik kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.6. Konuşma esnasında sorular sorar ve sorulara cevap verir.	İçerikte soru sorup cevap verilmesinin örneği görülmektedir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.18. Gerekelendirilmiş görüş ve önerileri belirler.	Öğrenciler, içerikteki gibi “çünkü” ifadesini kullanarak, yapmak istedikleri mesleği neden yapmak istediklerini anlatabilirler. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.28. Plan/tasarı/hayallerin konuşulduğu diyaloglara katılır.	Öğrenciler, ne olmak istediklerini içerikteki gibi anlatabilirler. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.35. Tercih ve beğenilerle ilgili konuşmalara katılır.	İçeriğe konu olan meslek seçimi de bir tercihtir ve öğrenciler meslek seçimi hakkında diyaloglar kurabilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.36. Herhangi bir konuda röportaj yapar.	İçerik bir röportaj olarak örnek teşkil etmesi sebebiyle, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.43. Farklı bakış açılarına yer vererek konuşmalara katılır.	Konuşmacı; çevresindeki insanlar ondan hangi mesleği yapmasını istiyorsa tek tek anlatmıştır. Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler de yakınlarının kendilerinden beklentilerini ve sebeplerini anlatabilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 5 dinleme/izleme kazanımı ve 8 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Ne Olmak İstiyordunuz, Ne Oldunuz?

Şekil 13. Ne olmak istiyordunuz, ne oldunuz?

“[Ne Olmak İstiyordunuz, Ne Oldunuz?](#)” ismiyle “TRT Arşiv” in YouTube kanalında yayınlanan içerikte bir röportaj yer almakta ve bu röportajda da çok sayıda meslek ismi kullanılmaktadır. Ayrıca birden fazla kişiyle röportaj yapılmış olması sebebiyle Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler, bu içerikte daha fazla anadili olarak Türkçe konuşanı görme imkânına sahiptir.

1.24’e kadarki konuşmalarda hatalı söyleyişlere sık rastlanması sebebiyle videonun kırılarak bu saniyeden itibaren izletilmesi uygun bulunmaktadır. Kalan kısımda sadece bir kişi “Daha önce de bu mesleğe istiyordum...” diye bir cümle kurmuştur. Bu kısım öğretici tarafından düzeltilebilir veya yine kırılarak videodan çıkarılabilir. Elde bir dakikalık bir röportaj kalacaktır ve bu röportajın meslek öğretimi açısından da çok sayıda konuşmacı görülmesi açısından da faydalı olması mümkündür.

Tablo 17. “Ne Olmak İstiyordunuz, Ne Oldunuz?” isimli içerikte sık geçen dil bilgisel yapılar

Birleşik zaman (f=4)	Fiilimsi (f=7)	Dolaylı anlatım (f=2)	Örnekler
X			istiyordum
X			isterdim
X			etmişim
	X		olmak (sık geçiyor)
X			isterdik
	X		okumayı
	X		okumak
	X		olduğunu
		X	söylüyorlar
	X		vermeyi
		X	dedim
	X		olmayı
	X		istediğimi

İçerikte fiilimsilere ve dolaylı söyleyişlere rastlanmaktadır ancak en sık bulunan yapı; “... etmişim, isterdim, istiyordum” gibi yüklemle “birleşik zaman çekimi”dir. Bu içerik, Türkçe öğrenen yabancı öğrencilerin birleşik zaman çekiminin anlam özelliklerini sezmesinde aracı olabilir.

İçerikteki en geç öğrenilen yapılar, Türkiye Maarif Vakfının programında B2 düzeyinde yer almaktadır. Bu sebeple içeriğin B2 düzeyinde kullanılması uygundur.

Tablo 18. Programdaki B2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle

ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.D.22. Kişisel bilgi ve görüş isteyen/bildiren (röportaj vb.) anlar.	İçerik, bir röportaj olması sebebiyle kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.27. Etkin katılmadığı konuşmaları ana hatlarıyla takip eder.	İçerikte, öğrencinin etkin olarak katılmadığı bir konuşma yer almaktadır. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.SE.6. Konuşma esnasında sorular sorar ve sorulara cevap verir.	İçerikte soru sorup cevap verilmesinin örneği görülmektedir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.26. Geçmiş olayların/durumların konuşulduğu diyaloglara dilek ve pişmanlık ifadelerini kullanarak katılır.	İçerikteki konuşmacılar, eskiden olmak istedikleri ve şimdi oldukları mesleği anlatırken dilek ve pişmanlık ifadeleri kullanmışlardır. Öğrencilere de benzer konuda konuşmalar yaptırılabilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.27. Kurgusal (hayal, varsayım vb.) olay ve durumlara yönelik diyaloglar kurar.	İçerikteki bir konuşmacı “Tekrar dünyaya gelseydim...” ifadesini kullanmıştır. Öğrencilere de bu kalıpta cümleler kurdurulabilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.35. Tercih ve beğenilerle ilgili konuşmalara katılır.	İçerikteki konuşmacılar, meslek tercihleri üzerine konuşmaktadır ve Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler için bir örnek niteliğindedir.

İçerik, 2 dinleme/izleme kazanımı ve 4 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Sanat Tarihi: Yeryüzleri

Şekil 14. Sanat tarihi: yeryüzleri

“[Sanat Tarihi: Yeryüzleri](#)” ismiyle “TRT 2”nin Youtube kanalında yayınlanan içerikte sanat tarihiyle ilgilenen ve bunla ilgilenmenin bakışını nasıl değiştirdiğini kısaca anlatan bir konuşmacıya yer verilmiştir. Anlaşılması zor olan terim anlamlı kelimelere başvurulmamıştır. Bu yüzden, özellikle sanat tarihi alanında okumaya ya da yüksek lisans yapmaya gelen yabancı öğrenciler için içerik

ilgi çekici bulunabilir. Diğer öğrenciler için de “İlgi alanım/mesleğim bana ne kattı?” konusunda bir konuşmanın nasıl yapılabileceğini öğrenmek açısından faydalı olması mümkündür. Sonrasında öğrencilere de bu temada bir konuşma yaptırılabilir.

Tablo 19. “Sanat Tarihi: Yeryüzleri” isimli içerikte yer alan fiilimsiler

İsim fiil(f=7)	Sıfat fiil(f=1)	Zarf fiil(f=2)	Fiilimsiler
X			inceleMEK
X			bakMAK
X			yapMAK
X			kaybolMAK
		X	geçİP
	X		göz kontağı
			kurMUŞ hal
X		X	çekMEK
			izlerKEN
X			bakMAm
			gerektiği
X			bakMAyı

Dil bilgisel olarak incelendiğinde isim fiil, sıfat fiil ve zarf fiile yer verilmiştir ancak içerik en çok isim fiil yönünden zengindir. Bir de içerikte “diyelim” kullanımı mevcuttur. Türkiye Maarif Vakfının programına göre hepsi B2 seviyesine uygun kullanımlardır fakat dil öğretirken tek seferde tek yapıya odaklanmamamız gerektiği için, içindeki fiilimsileri buldurmak amacıyla da bu içerik kullanılabilir çünkü içerik en çok fiilimsiler yönünden zengindir.

Tablo 20. Programdaki B2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.D.5. Betimleyici ifadeleri belirler.	İçerikteki konuşmacı, bir tabloyu tarif etmekte ve betimlemektedir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.10. Dinlediklerinin/izlediklerinin konusunu belirler.	Öğrenci, içerikteki tabloda resmedilen olayı anlatabilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.22. Kişisel bilgi ve görüş isteyen/bildiren (röportaj vb.) anlar.	İçerik, bir röportaj olması sebebiyle kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.33. İlgi veya uzmanlık alanına ilişkin bir söyleşiyi/dersi veya konuşmayı takip eder.	İçerik, “sanat tarihi” alanına yönelik kısa bir söyleşi olması sebebiyle kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.SE.14. Bir uzmanlık alanıyla ilgili terim ve kalıp ifadeler kullanarak bir diyaloga katılır.	Öğrenciye kendi alanıyla ilgili benzer bir konuşma yaptırılabilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.32. Yorum ve değerlendirmeler içeren konuşmalara katılır.	İçerikteki konuşmacı, tabloyu ve sanat tarihini değerlendirmektedir. Öğrenci de kendi alanını veya ilgi duyduğu alanı değerlendirebilir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.SE.36. Herhangi bir konuda röportaj yapar.	İçerik bir röportaj olarak örnek teşkil etmesi sebebiyle, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 4 dinleme/izleme kazanımı ve 3 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Saat Nedir?

Şekil 15. Saat nedir?

“[Saat Nedir](#)” ismiyle “TRT Arşiv”in Youtube kanalında yayınlanan içerikte akrep ve yelkovanın tanıtıldığı görülmektedir. İçerik, az sayıda fiilimsi içermekte ancak burada öğrencilerin mevcut fiilimsileri de fark etmeleri beklenmektedir. Filimsiler, Türk öğrenciler için bile zorlayıcı bir konu olabilmektedir. Çünkü fiile benzemelerine rağmen fiil değildirler ve bu yönleriyle zor anlaşılmaktadırlar (Çolak, 2013, s. 87-88). Öğrenciler için bu denli karmaşık olabilen konuların, “bilinenden bilinmeyene” ilkesi doğrultusunda “saat” gibi önceden öğrenilmiş temalarla bir arada verilmesi, fiilimsi konusunun akılda kalmasını kolaylaştıracaktır.

Yine Türkiye Maarif Vakfının programına göre videodaki en geç öğretilen dil yapısı sıfat fiil (-DIĞINDA, “gösterdiklerinde”) olduğu için, video B2 seviyesine uygun bulunmaktadır.

Tablo 21. Programdaki B2 düzeyindeki içerikle ilişkili kazanımlar ve bu kazanımların içerikle ilişkilerinin açıklaması

Dinleme-izleme kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.D.5. Betimleyici ifadeleri belirler.	İçerikte saat, akrep ve yelkovan tanıtılmış ve bu tanıtım esnasında da betimlemelere başvurulmuştur. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
B2.D.18. Gerekçelendirilmiş görüş ve önerileri belirler.	İçerikte yer alan “Tabii anlayamazsın, henüz daha sayıları yerine koymadık ki...” cümlesi gerekçelendirme içermektedir. Bu sebeple içerik, ilgili kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.
Sözlü etkileşim kazanımları	Kazanımların içerikle ilişkisi
B2.SE.29. Bir şeyin işleyişine/yapılışına ilişkin diyaloglara katılır.	Saatın parçaları anlatılırken saatin işleyişi de anlatılıyor. Öğrencilere farklı nesnelere ilişkin işleyişi hakkında sorular yönlendirilebilir. Bu konuda bir örnek teşkil etmesi sebebiyle içerik, kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

İçerik, 2 dinleme/izleme kazanımı ve 1 sözlü etkileşim kazanımının gerçekleştirilmesine uygundur. Bu sebeple kullanılması önerilmektedir.

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Sonuç

1- On beş kısa TRT içeriği kültür aktarımı yönünden incelendiğinde; bayramlar, Türk müziği, Türk bilmeceleri, Türklerin mizah anlayışı ve yine röportajlar aracılığıyla Türklerin düşünme şekilleri ve yaşam tarzlarına dair pek çok bilgiye erişilmektedir. Bu yönüyle, kısa TRT içeriklerinin Türk kültür unsurlarını taşımaları yönünden zengin oldukları sonucuna varılmıştır. Yalnızca dört içerik, kültür aktarımı amacıyla kullanılmaya uygun bulunmamıştır. "Trafik Lambası" isimli içerikte herhangi bir kültürel unsura rastlanmamıştır. Trafik kuralları da ülkeden ülkeye değişebiliyor olsa da, bunu kültürel bir farklılık olarak nitelendirmek zordur. Eğer içerikte Türklerin trafikteki davranışlarından söz ediliyor olsaydı, bu durumda içerik kültür aktarımı için uygun olurdu. Ancak bu haliyle uygun olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Kültür aktarımı amacıyla kullanılmaya uygun bulunmayan ikinci içerik ise, "Edi İle Bütü: Elmalı Pasta" isimli içeriktir. Bu içerik, yabancı bir televizyon programının Türkçeleştirilmiş versiyonu olması sebebiyle, Türk kültürünü ve düşünme şeklini yansıtmamaktadır. Kültürel özelliklere bağlantılı bulunmayan üçüncü içerik, "Sanat Tarihi: Yeryüzleri" isimli içeriktir. Sanat tarihi, sanatın dünyadaki gelişimiyle ilgilenen bir alandır ve içerikte özel olarak Türk sanat tarihi üzerinde durulmamıştır. Yabancı bir tablodan söz edilmiştir. "Saat Nedir?" isimli, kültür aktarımına uygun bulunmayan dördüncü içerikte ise saatin işleyiş şeklinden bahsedilmiştir. Akrep, yelkovan dünyanın her yerinde aynıdır. Anlatımda da bir deyim ya da farklı bir kültürel unsura rastlanmamıştır.

-On beş kısa TRT içeriğinin beşinde deyimlere yer verilmiştir. Deyimlere yer verilen içerikler "Nice Bayramlara", "Çinliler Bu Parmağı Niye Kullanmaz?", "Ben Buraların Yabancıyım", "Modern Zamanların Robinson Crusoe'si: Geçmişin Gölgesinde", "Sahi, Ben Öğretmen Olamaz Mıyım?" isimli içeriklerdir. Atasözlerine ise örneklemedeki hiçbir içerikte yer verilmemiştir.

-"Çarşıdan Aldım Bir Tane" ve "Çinliler Bu Parmağı Niye Kullanmaz?" isimli içerikler, bilmece örneği içeriyor olmaları sebebiyle merak unsuru taşımaktadır. Öğrencilerin ilgisini çekmesi mümkündür.

-İçerikler ayrıca, bilgilendiricilik yönünden incelendiğinde "Modern Zamanların Robinson Crusoe'si: Geçmişin Gölgesinde", "Karne Günü" "Sahi, Ben Öğretmen Olamaz Mıyım?", "Ne Olmak İstiyordunuz, Ne Oldunuz?", "Sanat Tarihi: Yeryüzleri" isimli içeriklerin röportaj niteliğinde olduğu ve bilgilendirici bir anlatıma sahip oldukları tespit edilmiştir. Bilgilendirici bir anlatıma sahip olmamasına rağmen, "Yakıştır: D Harfi" isimli içerik de röportaj niteliği taşımaktadır. Ek olarak, röportaj niteliğinde olmayıp bilgilendirici nitelik taşıyan içerikler de bulunmaktadır: "Vücudumuz Şarkısı", "Trafik Lambası", "Saat Nedir?" isimli içerikler de bilgilendirici anlatıma sahiptir.

-On beş kısa TRT içeriğinden "Vücudumuz Şarkısı", "Daha Dün Annemizin", "Trafik Lambası", "Çarşıdan Aldım Bir Tane" isimli dört içerik, müzikle Türkçe öğretimi için uygundur. "Çinliler Bu Parmağı Niye Kullanmaz?", "Edi ile Bütü: Elmalı Pasta", "Ben Buraların Yabancıyım" isimli içerikler ise mizah kullanımına rastlanan içeriklerdir.

-İçerikler içerisinde diyalog barındıranlar ve eğitsel olarak kullanılmasında sakınca taşımayanlar, iletişimsel yaklaşıma uygun bulunmuştur. "Çinliler Bu Parmağı Niye Kullanmaz?", "Edi İle Bütü: Elmalı Pasta", "Ben Buraların Yabancıyım", "Yakıştır: D Harfi", "Karne Günü", "Ne Olmak İstiyordunuz, Ne Oldunuz?" isimli içerikler, iletişimsel yaklaşım için bir örnek teşkil etmektedir.

2- İçerikler, kullanıma uygun oldukları dil düzeylerine bakılarak incelendiğinde "Vücudumuz Şarkısı" ve "Çarşıdan Aldım Bir Tane" isimli içerikler A2, "Nice Bayramlara" ve "Karne Günü" isimli içerikler B1 düzeyinde yer alıp; geri kalan tüm içerikler B2 düzeyine uygun düşmektedir. Bu, içeriklerin genellikle daha ileri düzeydeki öğrencilere hitap ettiğini göstermektedir. İçerikler; doğrudan yabancılar Türkçe öğretimi amacıyla hazırlanmadığı için, beklenen bir sonuç ortaya çıkmıştır.

3- İçerikler, kazanımlar yönünden incelendiğinde, on beş içerikte toplam altmışaltı adet dinleme/izleme kazanımına rastlanmıştır. Sekiz dinleme/izleme kazanımıyla en fazla sayıda dinleme/izleme kazanımına hitap eden içerik “Modern Zamanların Robinson Crusoe’si: Geçmişin Gölgesinde” isimli içerik olmuştur. Sözlü etkileşim kazanımlarına bakıldığında ise, on beş içerikte toplam kırk yedi sözlü etkileşim kazanımı tespit edilmiştir. Yine sekiz kazanımla “Sahi, Ben Öğretmen Olamaz Mıyım?” isimli içerik, sözlü etkileşim kazanımları yönünden en zengin içerik olmuştur. Sözlü etkileşim kazanımları, dinleme/izleme etkinlikleri aracılığıyla dolaylı yoldan sağlanacağı için; dinleme/izleme kazanımlarına kıyasla içeriklerle daha az bağlantılı olmaları beklenen bir sonuçtur. Her içerik, ortalama 7,53 kazanımın gerçekleştirilmesine uygundur.

Tartışma ve Öneriler

Çalışma boyunca kültürel unsurların yabancı dil öğretimindeki öneminin ve video benzeri kısa içeriklerin eğitim ortamına sağlayacağı katkının üzerinde durulmuştur. Esasında kültür aktarımında kullanılacak materyallerin de çeşitleri vardır ve kısa TRT içeriklerinin “otantik materyal” denilen materyal tipine uygun olduğu sonucuna varılmıştır. Ders kitapları ve sözlükler olmak üzere, dil öğretiminde kullanılmak üzere geliştirilen pek çok materyal bulunmaktadır. Bu materyallere ek olarak, dil öğretimi amacıyla geliştirilmemiş olmasına rağmen hedef dilin konuşurlarının kültürüne ve iletişim şekillerine dair bilgiler edinilebilecek görsel-işitsel materyaller bulunmaktadır. Bunlara otantik materyaller denir ve otantik materyal kullanımı, iletişimsel yaklaşımın da temel ilkelerindedir. Çünkü otantik materyaller, hedef dilin günlük yaşamda nasıl kullanıldığını gösterir. Günlük yaşama ait unsurlar, kültürel özellikleri de içinde barındırdığı için otantik materyallerin kültür aktarımına da katkısı vardır. Öğrenci, bu materyallerden öğrendiklerini kendi kültürü ve kişisel deneyimleriyle karşılaştırır ve tüm bunlar, hedef dilin edinilmesini kolaylaştırır (Çelik, 2018, s.791-797).

Otantik material kullanımının dezavantajları olduğunu öne süren araştırmacılar da vardır (Miller, 2005; Tamo, 2009; Şaraplı, 2011; akt. Temizyürek & Birinci, 2019, s. 58). Materyalde kullanılan dil seviyesi öğrencilerin yabancı dil seviyesinin üstünde olduğunda öğrencilerin motivasyonları düşmektedir. Otantik materyallerin içlerinde öğrencilerin aşına olmadığı dil bilgisel ifadeleri ve uzun, karmaşık cümleleri barındırabilmesi bununla bağlantılı bir sorundur. Kültürel farklılıklardan kaynaklı yanlış anlamalara da sebep olabilir. Bu yüzden, otantik materyallerin seçimi büyük önem taşımaktadır (Çelik, 2018, s. 797-798). Ek olarak, bazı materyaller derste kullanılmadan önce hazırlık yapmayı gerektirmektedir. Materyalin içerdiği kültürel unsurların öğrenciye algılayamayacağı kadar yabancı bir tarzda sunulması da büyük bir dezavantaj olabilmektedir. Bunlara karşın otantik materyal kullanmanın avantajları dezavantajlarına göre fazladır. Materyaller kullanılırken dikkat edilecek noktalar belirlendiğinde dezavantajlar da ortadan kalkacaktır. Seçilen materyaldeki dilin seviyesi öğrencilerin seviyelerine yakın olmalı, çok ileri seviyede olmamalıdır. Materyal, öğrencilerin ilgisini çekmeli; onları öğrenmek için güdülemelidir. Dersin hedeflerine uygun olmalı, kültürel unsurları aktarırken öğrencilerin kendi kültürleriyle de bir nebze bağ kurmalıdır. Ders esnasında uygulanmaya uygun olması da oldukça önemlidir (Temizyürek & Birinci, 2019, s. 59). Örnekleme olarak seçilen kısa TRT içeriklerinde de eğitsel olarak bir sakınca barındırmayan çeşitli diyaloglar ve röportajlar yer almaktadır. İletişimsel yaklaşıma uygun, günlük dile ait kullanımları barındıran bu içerikler; kültür aktarımı gerçekleştirme yönünden de zengin bulunmuştur. On beş içeriğin on birinde kültürel unsurlara rastlanmıştır. İçerikler, yabancılara Türkçe öğretimi amacıyla hazırlanmış içerikler değildir ancak içerdikleri kültürel değerler, kazanımlar ve kullanıma uygun oldukları dil düzeylerinin de tespit edilmesiyle otantik materyal olarak kullanılmaları önerilmektedir. İçeriklerde uzun-karmaşık cümlelerin ve yanlış anlaşılabilir kültürel unsurların bulunmamasına dikkat edilmiştir. Röportajlı içeriklerde zaman zaman yerel söyleyiş özellikleri görülen uzun cümlelere rastlansa da, kullanım esnasında bu sorunun nasıl aşılabileceğine dair bilgi verilmiştir. Öğretmenlerin de içerikleri kullanırken bu hususlara dikkat etmesi önerilmektedir.

- Kültür aktarımının bir parçası da dilin önemli söz varlığı unsurlardan biri olan deyimlerdir. Türkçe, deyimler anlamında zengin bir söz varlığına sahiptir. Buna karşın; deyimlerin mecâzi anlamlar içermesi, Türkçe öğrenen yabancıların deyimleri anlamasını

zorlaştırmaktadır (Levorato, 1993, s.102; akt. Hayran & Yazıcı, 2020, s. 435). Bir otantik materyal olan kısa TRT içeriklerinde de günlük konuşmalara yer verilirken deyim örneklerine rastlanmıştır. Deyimlerin doğal ortamda, hedef dilin konuşurları tarafından nasıl kullanıldığını görmek; Türkçe öğrenen yabancı öğrenciler için öğrenmeyi kolaylaştırıcı olacaktır. Bu amaç doğrultusunda, kısa TRT içeriklerinin deyim öğretimi için kullanılması da önerilmektedir.

- Kısa TRT içeriklerinin ölçme/değerlendirme amacıyla kullanılması öğretmenlerin eğitsel olarak uygun seçimler yapması ve cümle uzunluklarına dikkat etmesiyle mümkündür. Avrupa Konseyi Ortak Başvuru Metni'ne göre B2 seviyesi için tasarlanmış bir dinleme/anlama sınavının ölçmesi gereken beceriler kulak alışkanlığı geliştirme, doğal ortama yakınlığını sağlama, günlük konuşmaları takip edebilme, radyo ve televizyon yayınlarının ana fikrini anlayabilme şeklinde sıralanmıştır (Köse, 2008, s. 41-42). Örneklemedeki kısa TRT içeriklerinin çoğu B2 düzeyindedir ve özellikle doğal ortam, günlük konuşmalar bağlamında bu becerilerin kazandırılmasına uygundur ve becerileri ölçmek amacıyla da kullanılabilirler. Ayrıca bu içerikler, dinleme sınavlarının genellikle izleme etkinliğine hiç başvurulmadan yapıyor olma hatasını da (Memiş, 2023, 28-29) değiştirmeye katkıda bulunacaklardır. Dinleme etkinliklerinin izleme etkinliğinden kopuk gerçekleştirilmesi yalnızca sınavlarla da sınırlı değildir, yabancılara Türkçe öğretimi kitaplarındaki dinleme etkinliklerinin incelendiği bir çalışmada (Ömeroğlu & Güleç, 2016, 613). dört farklı kitap setinin tümünde hiçbir izleme etkinliğine yer verilmemiştir. Daha etkili bir öğrenme sağlanması adına; dinleme etkinliklerinin izleme etkinliğiyle bir arada gerçekleştirilmesi önerilmektedir. Kısa TRT içerikleri de bu amaçla kullanılacak materyallerdendir.

- TRT vb. Türk kültürü ve Türklerin günlük yaşamına dair içerik üreten kurum ve kuruluşların içerikleri otantik materyal olarak kullanılabilirliği gibi; bu kuruluşlar da Türkçe eğitimiyle ilgilenen kurum ve kuruluşların yaptığı şekilde doğrudan yabancılara Türkçe öğretimi için tasarlanmış içerikler üretebilir. Böyle bir gelişme, Türkçe eğitimi alanı için faydalı olacaktır.

Kaynakça

- Adıgüzel, M. S. (2010). Kaşgarlı Mahmut'un Türkçe öğretim yöntemi. *Türklük Bilimi Araştırmaları*, 27-35.
- Çakır, İ. (2011). Yabancı dil öğrenme ortamlarında kültürün rolü. *Milli Eğitim Dergisi*, 248-255.
- Çangal, Ö. (2021). Dil öğretiminde YouTube'un kullanımı: yabancılara Türkçe öğrenenlerin deneyimleri ve bakış açıları. *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi*, 63-80.
- Çelik, E. (2006). *Fizik öğretiminde bilgisayar destekli mizahın öğrenci başarısına ve tutumuna etkisi*. (Yüksek lisans tezi, Ankara Üniversitesi).
- Çelik, M. E. (2018). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde otantiklik ve otantik materyallerden yararlanma, *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi*, 791-806.
- Çolak, F. (2013). *Türkçe dil bilgisi öğretiminin genel sorunları ile alan literatüründeki tartışmalı konuların ilköğretim ikinci kademe dil bilgisi öğretimine yansımaları ve çözüm önerileri*, Kilis 7 Aralık Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Türkçe Öğretmenliği Ana Bilim Dalı, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, 87-88.
- Dündar, Ş. N & Kara, M., (2019). Yabancı dil olarak Türkçenin öğretiminde dijital platformların kullanılmasına yönelik öğretmenlerin görüşleri. *21. Yüzyılda Eğitim ve Toplum Dergisi*, 557-579.
- Göçer, A. & Moğul, S. (2011). Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi ile ilgili çalışmalara genel bir bakış. *Turkish Studies - International Periodical For The Languages, terature and History of Turkish or Turkic*, 797-810.
- Hayran, T. & Yazıcı, H. (2020) Yabancılara Türkçe öğretiminde kullanılan ders kitaplarında yer alan deyimler üzerine bir inceleme, *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 433-450.
- Karataş, Z. (2015). Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri. *Manevi Temelli Sosyal Hizmet Araştırmaları Dergisi*, 63.

- Köse, D. (2008). Türkçenin yabancı dil olarak öğretiminde sınavların hazırlanması ve uygulanması. *Dil Dergisi*, 36-47.
- Livorato, M. Chiara. 1993. "The acquisition of idioms and the development of figurative competence. Idioms: Processing, structure, and interpretation". ed. *Cristina Cacciari, Patrizia Tabossi. Lawrence Erlbaum Associates, Inc.* 101-123.
- Memiş, M. (2016). Yabancı dil öğretiminde eğitim ortamı ve kültür aktarımı. *Journal Of Turkish Studies*, 11(9), 605-616.
- Memiş, M. (2023). *Yabancılarla Türkçe öğretiminin güncel sorunları (3. Baskı)*. Pegem Akademi.
- Miller, M. (2005). *Improving aural comprehension skills in EFL, using authentic materials: an experiment with university students in Nigata, Japan*. (Unpublished master's thesis, University of Surrey).
- Mora, C. F. (2000). Foreign language acquisition and melody singing. *ELT journal*, 54(2), 146-152.
- Ömeroğlu, E. & Güleç, İ. (2016). *Yabancılarla Türkçe öğretimi için hazırlanmış ders kitaplarının incelenmesi*. (Yayınlanmış doktora tezi, Sakarya Üniversitesi).
- Susam Sokağı. (2023, 2 Aralık). In Wikipedi. https://tr.m.wikipedia.org/wiki/Susam_Soka%C4%9F%C4%B1
- Şaraplı, O. (2011). The use of authentic materials in the second language classrooms: Advantages and disadvantages. *Dil Dergisi*, 154, 32-43.
- Tamo, D. (2009). The use of authentic materials in classrooms. *Journal of JCPJ*, 2(1), 74-78.
- Temizyürek, F., & Birinci, F. G. (2016). Yabancı dil öğretiminde otantik materyal kullanımı (Using authentic materials in foreign language teaching). *Bartın Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 5(1), 54-62.
- The ABC song*. (2023, 1 Aralık). In Wikipedia. https://en.m.wikipedia.org/wiki/The_ABC_Song
- TRT 2. (2021). *Sanat Tarihi: yeryüzleri*. <https://youtu.be/lAtEN7bX9jk?feature=shared> adresinden 20.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT Arşiv. (2018). *Saat nedir*. https://youtu.be/mji7N_uD85I?feature=shared adresinden 21.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT Arşiv. (2018). *Trafik lambası*. <https://youtu.be/lMW5EHYgFSg?feature=shared> adresinden 22.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT Arşiv. (2019). *Vücudumuz şarkısı*. <https://youtu.be/cjaQFKc5Hlo?feature=shared> adresinden 20.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT Arşiv. (2019). *Daha dün annemizin*. <https://youtu.be/yx9ZraXNI50?feature=shared> adresinden 21.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT Arşiv. (2020). *Ne olmak istiyordunuz, ne oldunuz*. <https://youtu.be/PCL8y1WSmAk?feature=shared> adresinden 22.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT Arşiv. (2022). *Ben buraların yabancıyım*. <https://youtube.com/shorts/C5a7q9jVUMw?feature=shared> adresinden 20.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT Arşiv. (2022). *Çarşıdan aldım bir tane*. <https://youtube.com/shorts/bAfZ27ppM8k?feature=shared> adresinden 21.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT Arşiv. (2022). *Sahi, ben öğretmen olamaz mıyım*. https://youtube.com/shorts/BgwXpun6_Mc?feature=shared adresinden 22.10.2023 tarihinde erişilmiştir.

tarihinde erişilmiştir.

- TRT Arşiv. (2022). *Yakıştır: d harfi*. <https://www.tiktok.com/@trtarsiv/video/7112473450958032130> adresinden 20.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT Arşiv. (2023). *Çinliler bu parmağı niye kullanmaz.* <https://youtu.be/pGzpxysvq90?feature=shared> adresinden 21.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT Belgesel. (2021). *Modern zamanların Robinson Crusoe'si: geçmişin gölgesinde.* <https://youtu.be/27oIkmCYZ8?feature=shared> adresinden 22.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT Belgesel. (2022). *Nice bayramlara.* <https://youtu.be/0tZaZ8e9EjE?feature=shared> adresinden 20.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT. (2011). *Edi ile Būdū: elmalı pasta*. <https://youtu.be/EAXBgbncBPA?feature=shared> adresinden 21.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- TRT. (2019). *Karne günü.* <https://youtu.be/V-Iy9IUheQU?feature=shared> adresinden 22.10.2023 tarihinde erişilmiştir.
- Tseng, Y. H. (2002). A Lesson in Culture. *ELT Journal*, 56(1), 11-21.
- Türkiye Maarif Vakfı, (2020). *Türkçenin yabancı dil olarak öğretimi programı*. İstanbul.
- Uygur, N. (2006). *Kültür Kuramı*. Yapı Kredi Yayınları.
- Yıldırım, A. & Şimşek, H. (2008). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (6. Baskı)*. Seçkin Yayıncılık.
- Yıldız, Ü. & Tepeli, Y. (2015). Yabancılara Türkçe öğretimi bağlamında yabancı dil öğretim yöntemlerinin dil bilgisi öğretimine yansımaları: iletişimsel yöntem, dil bilgisi çeviri yöntemi ve dil bilgisi öğretimi. *International Journal of Language Academy*, 3(1), 265-286.
- Wach, E. (2013). Learning about qualitative document analysis. *IDS Practice Paper In Brief*, 13(13), 1-10.